

Monumentnummer*: 512223

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 januari 2005
Kadaster deel/nr 82897/35

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Megchelen	Oude IJsselstreek	Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Gendringen	I			1510
Gendringen	I			1512
Gendringen	I			1513
Gendringen	I			1544
Gendringen	I			1545
Gendringen	I			561
Gendringen	I			87
Gendringen	I			1366
Gendringen	I			1338
Gendringen	I			1370
Gendringen	I			532
Gendringen	I			1367
Gendringen	I			1369
Gendringen	I			1316
Gendringen	I			86
Gendringen	I			1368
Gendringen	I			535

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 2

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 27 july 2024

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG. In structuur en deels in detail gaaf bewaarde parkaanleg in landschapsstijl waartoe aan het eind van de 18de eeuw een eerste aanzet is gegeven met een slingerbosje, het zogenaamde 'Schipbosch'. Rond 1823 heeft de architect J.T. Ubbing de aanleg in delen verlandschappelijk waarvan de meanderende waterloop en het parallel daaraan lopende slingerpad, die het huis met het 'Schipbos' ten zuidwesten van het huis aan elkaar verbindt, resteert. Het Schipbos bestaat uit een kleine bospartij met veel taxusaanplant en kronkelpaden. Dit bosje dankt zijn naam aan een verhoging die thans vrijwel geheel is afgevlakt (bijschrift tekening Ubbing 1823 'aanhogte welke als een schip in 't water formeert'). Aan de zuidwest- en zuidoostzijde wordt de buitenplaats begrensd door een pad met deels dubbele laanbeplanting. Deze aanleg is reeds op een tweede kaart van Ubbing (1825) weergegeven. In de loop van de 19de eeuw is de aanleg door de tuinarchitect J.D. Zocher jr. in late landschapsstijl gewijzigd, zoals thans nog aanwezig (de ontwerptekening is bewaard gebleven). In het uitgevoerde ontwerp zijn de rechte landbouwgronden tot ovalen en ellipsvormen gecreëerd en opgenomen in het parklandschap. De tuin- en parkaanleg is te onderscheiden in een parkdeel in de directe omgeving van het huis gelegen binnen de singel met ten zuiden daarvan het parkbos en ten westen daarvan akkers, weilanden en productiebossen. Deze laatste twee delen worden van elkaar gescheiden middels een oprijlaan, die met een flauw verlopende bocht naar het huis leidt dat haaks op de laan is georiënteerd. Vanaf de laan zijn open zichten in noordelijke en westelijke richting over de weilanden met randbeplanting en boomgroepen (veel nieuwe aanplant), terwijl de zuid- en oostkant van de laan een vrij gesloten beeld biedt van het parkbos. Vlakbij het huis, voor het reeds afgebroken koetshuis annex paardenstal en tuinmanswoning, ligt een eenvoudige rechtlijnige aanleg rondom een rechthoekige visvijver als restant van een formele aanleg. Hier was ook de moestuin gesitueerd oorspronkelijk met een tuinmuur en kas (thans niet meer aanwezig). Het huis is gesitueerd op een eiland waarvan de gracht in slingervorm vergraven is. Het terrein is ingericht met oude en exotische bomen zoals Chinese vleugelnoot, moerascypres en links voor het huis een platan (ca. 300 jaar). Vanaf de toegangsbrug is het zicht op de voorgevel van het huis geconcentreerd wat bewerkstelligd wordt door de coulissenwerking van de dichte randbeplanting. Links achter bossages staat een duiventil verscholen, die in de rondgaande wandeling langs de buitenzijde van de buitenplaats een markant element vormt. Achter het huis ligt een gazon met enkele solitaire en centraal een grote boomgroep. Op oude foto's is te zien dat op het gazon ronde bloembedden lagen. Dit deel heeft een open karakter door de zichtassen die in noordoost- en zuidoostwaartse richting zijn uitgespaard. Terzijde van het huis staat een thans (1999) in verval staand prietel waarvandaan men een mooi zicht op de aanleg heeft. Aan de slingerende gracht lag een botenhuis. Vanaf de oostpunt van het eiland loopt het reeds genoemde slingerpad naar het Schipbos, dat aan de westzijde wordt geflankeerd door een langwerpig weiland dat zich vernauwt en verwijdt. Het grafeiland in de zuidwesthoek van de aanleg vormde oorspronkelijk het middelpunt van een lobbenvormig padenstelsel, maar door het verdwijnen van paden is het eiland meer op zichzelf komen te staan.

Waardering

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Landfort is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als representatief voorbeeld van een deels in structuur en deels in detail gaaf bewaard gebleven tuin- en parkaanleg in landschapsstijl dat vanaf de eerste aanzet aan het eind van de 18de eeuw door de tuinarchitect J.D. Zocher jr. in de 19de eeuw is vervolmaakt;
- als voorbeeld van een van de weinige buitenplaatsen in Gelderland met een familiebegraafplaats gelegen op een eilandje;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de aanwezigheid van ontwerptekeningen van de architect/ontwerper T.J. Ubbing uit 1823 en 1825 en een ontwerptekening van de definitieve situatie van de tuinarchitect J.D. Zocher jr.;
- vanwege de aanwezigheid van exotische bomen daterend uit de tijd van de aanleg in landschapsstijl;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument